

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
 ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
 ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Αθήνα 16 Σεπτεμβρίου 2013

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 302/2013

Αριθ. Ερωτήματος: Με αριθ. πρωτ. Ε 40/371/26-6-2013 της Διοίκησης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (Γενική Διεύθυνση Ασφαλιστικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Ασφάλισης Εσόδων, Τμήμα Ελέγχου Κοινών Επιχειρήσεων).

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, εάν ο Πρόεδρος της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Σύρου (Ε.Α.Σ.Σ) είναι ή όχι ασφαλιστικά ενήμερος για τις οφειλές του Συνεταιρισμού προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και εάν πρέπει να του χορηγηθεί ή μη βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, δοθέντος ότι ο Συνεταιρισμός αυτός υπό την ιδιότητά του ως εργοδότη με απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης λύθηκε και τέθηκε σε καθεστώς εκκαθάρισης.

Γνωμοδοτών: Πέτρος Τριανταφυλλίδης, *Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.*

Ι. Ιστορικό

Από τα τεθέντα υπόψη μας στοιχεία προκύπτει ότι το Τοπικό Υποκατάστημα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ερμούπουλης Σύρου (Τμήμα Εσόδων) με το υπ' αριθ. πρωτ. 3530/30-05-2013 έγγραφό του, απευθυνόμενο προς την Κεντρική Διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (Γεν. Δ/ση Ασφαλιστικών Υπηρεσιών, Τμήμα Ελέγχου Κοινών Επιχειρήσεων), γνωστοποίησε ότι ο Ρούσσοσ Ιωάννης του Ιωσήφ με ΑΦΜ 045207461, υπέβαλε αίτηση για χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με το άρθρο 8 του νόμου 4138/2013 (ΦΕΚ τ. Α 72/19-03-2013), υπό την ιδιότητά του ως Προέδρου από 19-05-2011 του εργοδότη «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Σύρου» με ΑΜΕ 2010000395, επειδή είναι υπεύθυνος για την καταβολή των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών

εισφορών του Συνεταιρισμού αυτού. Επισημαίνεται ότι ο προαναφερόμενος Συνεταιρισμός -εργοδότης, σύμφωνα με την απόφαση υπ' αριθ. 30/29-03-2013 της Γενικής του Συνέλευσης, λύθηκε και τέθηκε σε καθεστώς εκκαθάρισης και η απόφαση αυτή κατατέθηκε στις 29-05-2013 στο Ειρηνοδικείο Ερμούπολης. Στη συνέχεια, η ως άνω Κεντρική -Επιτελική Υπηρεσία της Διοίκησης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σχετικά με το επίμαχο ζήτημα της χορήγησης ή μη ασφαλιστικής ενημερότητας, υπέβαλε το ερώτημα εάν σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του νόμου 4138/2013, που τροποποιεί το άρθρο 19 α του νόμου 4015/2011, το οποίο προστέθηκε με την περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 168 του νόμου 4099/2012 (ΦΕΚ Α'250), ο παραπάνω Πρόεδρος της ΕΑΣΣ είναι ή όχι ασφαλιστικά ενήμερος για τις οφειλές του Συνεταιρισμού. Επισημαίνεται, ότι όπως προκύπτει από το υπ' αριθ. πρωτ. 563/30-05-2013 Ενημερωτικό Σημείωμα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ερμούπολης Σύρου, η Ε.Α.Σ.Σ έχει συνολικές ληξιπρόθεσμες και απαιτητές οφειλές ύψους 458.192, 77 Ευρώ και πρόσθετα τέλη ύψους 144.402,20 Ευρώ.

II. Εφαρμοστές Διατάξεις.

Στο άρθρο 8 του νόμου 4138/2013 (ΦΕΚ 72/Α'19-3-2013), που τροποποίησε το άρθρο 19 α του νόμου 4015/2011 (ΦΕΚ Α'210), το οποίο προστέθηκε με την περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 168 του νόμου 4099/2012 (ΦΕΚ Α'250) και έχει τον τίτλο «Ευθύνη εκκαθαριστών-Ευθύνη νομικών προσώπων και Διοικήσεων» ορίζεται ότι β) Στην αρχή της υπάρχουσας παραγράφου του άρθρου 19 α τίθεται ο αριθμός 1 και στο τέλος αυτής προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής: «1. Τα πρόσωπα που ορίζονται εκκαθαριστές των Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΑΣ), των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), των Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ), των Κεντρικών Συνεταιριστικών Ενώσεων (ΚΕΣΕ) και των Συνεταιριστικών Εταιρειών (ΣΕ), που έχουν τεθεί ή θα τεθούν σε εκκαθάριση με οποιοδήποτε τρόπο και μέχρι την ολοκλήρωση της, δεν διώκονται ποινικά, δεν υπόκεινται σε προσωπική κράτηση, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη για χρέη των οργανώσεων αυτών προς το Δημόσιο ή τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους. Δεν μπορούν να οριστούν ως εκκαθαριστές πρόσωπα που έχουν ασκήσει διοίκηση ή έχουν υπάρξει υπάλληλοι των

ανωτέρω οργανώσεων 2. Από τη λήψη της απόφασης της γενικής συνέλευσης των ΑΣ, ΕΑΣ, ΚΑΣΟ, ΚΕΣΕ και ΣΕ για συγχώνευση ή μετατροπή και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής ή από την υποβολή του σχεδίου εξυγίανσης της υποπερίπτωσης έ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 19 στην πιστώτρια τράπεζα με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων και μέχρι την αποδοχή του ή μη από τους πιστωτές της παραπάνω υποπερίπτωσης, ως και σε όσες ΕΑΣ, ΚΑΣΟ, ΚΕΣΕ, ΣΕ έχουν ήδη τεθεί σε καθεστώς εκκαθάρισης ή πρόκειται να τεθούν σε καθεστώς εκκαθάρισης με οποιονδήποτε τρόπο και μέχρι την ολοκλήρωση των εκκαθαρίσεων και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2013, αναστέλλονται η ποινική δίωξη ή η εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων που εκκρεμούν σε β' βαθμό, οι πάσης φύσεως διοικητικές και αστικές κυρώσεις, καθώς και η έναρξη ή συνέχιση αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της παρουσίας των Προέδρων και λοιπών μελών της διοίκησής τους ή εντεταλμένων υπαλλήλων τους, όπως είναι ιδίως οι διευθύνοντες σύμβουλοι, οι γενικοί διευθυντές, οι γραμματείς και οι ταμίες, για ληιπρόθεσμες οφειλές των ανωτέρω νομικών προσώπων προς το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης. Για ανάλογες οφειλές που πρόκειται να δημιουργηθούν από τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης ή πρόκειται να προκύψουν από μελλοντικούς διαχειριστικούς ελέγχους, επιτρέπεται μεν η λήψη πάσης φύσεως ασφαλιστικών μέτρων κατά των ως άνω φυσικών προσώπων για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των ασφαλιστικών οργανισμών κύριας και επικουρικής ασφάλισης όχι όμως ή διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης. Η διάταξη καταλαμβάνει όλα τα ως άνω φυσικά πρόσωπα, τα οποία υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, όσο και εκείνα η θητεία των οποίων έχει λήξει καθ' οιονδήποτε τρόπο μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης. Η ανωτέρω προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2013 μπορεί να παραταθεί για ένα χρόνο με κοινή απόφασή των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ο χρόνος της ανωτέρω αναστολής δεν συνυπολογίζεται στο χρόνο κάθε είδους αστικής ή ποινικής παραγραφής τυχόν αδικημάτων, παραβάσεων και απαιτήσεων του Δημοσίου. Η αναστολή

εκτέλεσης ισχύει και για κατασχέσεις απαιτήσεων των ως άνω φυσικών προσώπων, που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων».

Εξ άλλου, κατ'άρθρο 26 &&1-3 του ν. 1882/90 «Μέτρα για την περιστολή της φοροδιαφυγής, διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'43) , ως τροποποιηθέντος ισχύει, ορίζεται:

«Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη και φορολογικές υποχρεώσεις προς το Δημόσιο.

1. Με αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως ,επιτρέπεται να επιβάλλονται κατά οφειλετών, που δεν έχουν εκπληρώσει τις από οποιαδήποτε αιτία οφειλές τους προς το Δημόσιο, περιορισμοί και απαγορεύσεις, που ανάγονται στις κάθε φύσεως συναλλαγές, πράξεις ή ενέργειες αυτών είτε με τους ιδιώτες , είτε με το Δημόσιο, δήμους κοινότητες , νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ιδρύματα κάθε κατηγορίας , οργανισμούς ,τράπεζες , επιχειρήσεις δημόσιας ή κοινής ωφέλειας και γενικά τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία ..2...3. Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων προς το Δημόσιο, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, αποδεικνύεται με αποδεικτικό ενημερότητας που εκδίδεται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ και χορηγείται εφόσον ο αιτών: α) έχει υποβάλει τις δηλώσεις που ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και β) έχει καταβάλει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή πληρωμής ή με διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, που έχει χορηγηθεί από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα , τις μέχρι τη χρονολογία έκδοσης του αποδεικτικού βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές του προς το Δημόσιο...».

Κατ'άρθρο 39 παρ. 7 του ν. 2065/92 «Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις « (ΦΕΚ Α'113), ως τροποποιηθείς ισχύει, ορίζεται :

«Για την πληρωμή όλων των εκκαθαρισμένων απαιτήσεων των επιχειρήσεων κατά του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δήμων και κοινοτήτων, απαιτείται, πλέον του προβλεπόμενου από το άρθρο 26 του ν. 1882/1990 αποδεικτικού ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο και η ενημερότητα των επιχειρήσεων αυτών για τις οφειλές τους προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) .Η ενημερότητα αυτή αποδεικνύεται με

βεβαίωση που χορηγείται από το ΙΚΑ. Εάν οι επιχειρήσεις αυτές δεν είναι ασφαλιστικά ενήμερες, οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις τους από το Δημόσιο, ν.π.δ.δ., δήμους και κοινότητες παρακρατούνται υποχρεωτικά και αποδίδονται στο ΙΚΑ, εφόσον δεν συμψηφίζονται σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν.δ 356/1974 (ΚΕΔΕ) με οφειλές τους προς το Δημόσιο, ν.π.δ.δ., δήμους και κοινότητες. Τυχόν εκχωρήσεις προς τρίτους δεν ισχύουν. Το περιεχόμενο της βεβαίωσης αυτής, το ύψος της εισπραττόμενης απαίτησης άνω του οποίου καθίσταται, υποχρεωτική η προσκόμισή της, ο χρόνος ισχύος της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του ΙΚΑ. Με την ίδια υπουργική απόφαση θα καθορίζεται και η έκταση εφαρμογής της διάταξης αυτής στις περιπτώσεις του άρθρου 8 παρ. 5 εδ. ε΄ του α.ν. 1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 παρ. 5 του ν. 1902/1990. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν δύο μήνες μετά την έκδοση της παραπάνω απόφασης, οπότε παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 1239/1982 (ΦΕΚ 35 Α΄), καθώς και η διάταξη του άρθρου 16 του ν. 1947/1991 (ΦΕΚ 70 Α΄)...».

Εις εκτέλεση της ανωτέρω διατάξεως, εξεδόθη κατ'αρχήν η Φ 11/2406/3-11-92 Απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας για την πληρωμή των εκκαθαρισμένων απαιτήσεων των επιχειρήσεων κατά του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ και ΟΤΑ» (ΦΕΚ Β΄678), τροποποιηθείσα και συμπληρωθείσα με την Φ11/2456/15-11-93 τοιαύτη «Τροποποίηση και συμπλήρωση της Φ 11/2406/3-11-92 Απόφασης Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κ.Α» (ΦΕΚ Β΄859).

Τέλος, κατ'εξουσιοδότηση της αυτής ως άνω διατάξεως του άρθρου 39 παρ. 7 του ν. 2065/92 εξεδόθη η Φ 21/113/4-7-2000 Απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για χρέη προς το ΙΚΑ» (ΦΕΚ Β΄839), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή και συμπλήρωσή της με τις Φ21/156/6-3-2001 (ΦΕΚ Β΄287), Φ 21/οικ 2426/12-12-2001 (ΦΕΚ Β΄1735), Φ 21/1982/27-11-2001 (ΦΕΚ Β΄1525) και Φ 11321/647/27/22-7-2003 και (Β΄1013)

Αποφάσεις, κατ'άρθρο 4 παράγραφος 1 της οποίας ορίζεται ότι «Για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας λαμβάνονται υπόψη οι

ασφαλιστικές εισφορές που οφείλονται: α) Από φυσικό πρόσωπο που είναι ή ήταν υπόχρεο καταβολής τους, καθώς και τυχόν άλλες οφειλές που δεν βεβαιώθηκαν στο όνομά του, για την εξόφληση των οποίων ευθύνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις β) Από Ομόρρυθμη και Ετερόρρυθμη Εταιρεία, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, Ανώνυμη Εταιρεία, Κοινοπραξία Συνεταιρισμό, αστική εταιρεία και κοινωνία αστικού δικαίου, καθώς και οι τυχόν υπάρχουσες οφειλές, για τις οποίες έχουν ευθύνη για την εξόφλησή τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, γ) Από ανάδοχο ή εργολάβο έργου που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 8 παρ.5 εδ. ε του α.ν. 1846/1951, εφόσον προέρχονται από 1) το έργο για το οποίο ζητείται η βεβαίωση, 2) την επιχείρησή του αναδόχου, καθώς και τυχόν υπάρχουσες οφειλές για τις οποίες έχει ευθύνη για την εξόφλησή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Περαιτέρω, κατ'άρθρο 7 της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης ορίζεται ότι: «Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας χορηγείται στους δικαιούχους που είναι ασφαλιστικά ενήμεροι. Ασφαλιστικά ενήμεροι θεωρούνται: α) Οι μη έχοντες οφειλή στο ΙΚΑ β) Οι εργοδότες, οι οποίοι κατά την ημερομηνία έκδοσης του αποδεικτικού έχουν υποβάλει τις δηλώσεις, που ορίζονται στο άρθρο 1 και στην πρώτη περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου 6, όπως ισχύει, του Ν. 2972/2001 (ΦΕΚ 291 Α), και των οποίων παρήλθε η προθεσμία υποβολής. γ) Οι εργοδότες που έχουν ρυθμίσει (με διευκόλυνση τμηματικής καταβολής που χορηγείται είτε από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα των άρθρων 112- 116 του Κ.Α ΙΚΑ, είτε από νόμο, είτε από Υπουργική Απόφαση) τις μέχρι τη χρονολογία έκδοσης του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς το ΙΚΑ, τηρούν τους όρους της ρύθμισης και δεν οφείλουν τρέχουσες εισφορές. Τα παραπάνω δεν ισχύουν για τις περιπτώσεις του άρθρου 8 της παρ. 5 εδ. ε του ΑΝ 1846/1951, όπως ισχύει (φορά, δ) Οι ανάδοχοι ή οι εργολάβοι έργων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., ΟΤΑ, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Δημοσίων, Δημοτικών και Κοινοτικών Επιχειρήσεων Δημόσιας ή κοινής ωφέλειας και γενικά επιχειρήσεων και οργανισμών του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, όπως αυτός καθορίζεται από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία, καθώς και αυτών που ενεργούν κάθε φορά πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των πιο πάνω που δεν οφείλουν εισφορές: 1. από το έργο για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό, 2 από την έδρα τους, το

καίτε
M

M

Υποκατάστημα της οποίας θα χορηγεί Υπηρεσιακό Σημείωμα, λαμβάνοντας υπόψη τις τυχόν οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτές περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4 της Φ 21/116/4-7-2000 (Β 839/10-7-2000) απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 της Φ 21/156/6-3-2001 (ΦΕΚ Β'287/20-3-2001) απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων . ε) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεοι εργάσιμους ιδιωτικών οικοδομικών έργων και δεν οφείλουν από το έργο για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό, ή έχουν ρυθμίσει (με διευκόλυνση τμηματικής καταβολής που χορηγείται είτε από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα του άρθρων 112-116 του Κ.Α ΙΚΑ, είτε από νόμο, είτε από Υπουργική Απόφαση), τις μέχρι τη χρονολογία έκδοσης του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς το ΙΚΑ τηρούν τους όρους της ρύθμισης και δεν οφείλουν τρέχουσες εισφορές», ενώ κατ'άρθρο της Υπουργικής αυτής Απόφασης που έχει τον τίτλο «Έναρξη ισχύος» ορίζεται ότι: «α) Η ισχύς της απόφασης αυτής, αρχίζει από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα, από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και για αποδεικτικά που θα εκδοθούν από την ημερομηνία αυτή και μετά. Με την έναρξη ισχύος της καταργούνται όλες οι προγενέστερες αποφάσεις που ρύθμιζαν θέματα του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, οι οποίες είχαν εκδοθεί κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 39 παρ. 7 του ν. 2065/92 ...» Ακόμη, κατ'άρθρο 217 ΚΔΔ (Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας) ορίζεται : 1. Ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά: α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου...» κατ'άρθρα 228 αυτού ορίζεται : «1. Η προθεσμία άσκησης, καθώς και η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης. Στις περιπτώσεις α'β', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 217, ενόσω εκκρεμεί η ανακοπή, μπορεί να υποβληθεί, από τον ανακόπτοντα, αίτηση αναστολής της εκτέλεσης των προσβαλλόμενων πράξεων 2. Καθ'ύλην και κατά τόπο αρμόδιο, για την εκδίκαση της αίτησης της προηγούμενης παραγράφου, είναι το κατά το άρθρο 218 δικαστήριο, εφόσον σε αυτό εκκρεμεί η ανακοπή, το οποίο και εκδικάζει την αίτηση κατά τη διαδικασία των διατάξεων των άρθρων 200 έως και 209, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως».

II. Ερμηνεία Διατάξεων Ανάλυση –Υπαγωγή.

Στην Αιτιολογική Έκθεση της επίμαχης διάταξης του άρθρου 8 του νόμου 4138/2013, η οποία απηχεί τη βούληση και το σκοπό του νομοθέτη, ορίζεται ότι «Η προτεινόμενη διάταξη κρίνεται αναγκαία ,προκειμένου να ανασταλούν οι αστικές και ποινικές διώξεις και τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της παρουσίας των φυσικών προσώπων που διετέλεσαν μέλη Δ.Σ που ανέλαβαν τη διαχείριση των ΑΣ, ΕΑΣ ΚΑΣΟ, ΚΕΣΕ και ΣΕ ή εξακολουθούν να την ασκούν, με παράρτηση όλων των ενδιαφερομένων, διώξεις που ασκούνται για πράξεις των Οργανώσεών τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 115 περί ευθύνης διοικούντων νομικά πρόσωπα του ν. 2238/1994 (Α'151), Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος ,τις διατάξεις του ν. 2523/1997 (Α'179), Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις στη φορολογική νομοθεσία και άλλες διατάξεις, του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α'43) . Μέτρα για την περιστολή της φοροδιαφυγής, διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις ,και όσων άλλων διατάξεων καθιερώνουν ατομική και αλληλέγγυα ευθύνη φυσικών προσώπων με νομικά πρόσωπα και που επιφέρουν μεταξύ των άλλων την επιβολή ποινικών κυρώσεων και τη δέσμευση ή κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων των φυσικών προσώπων». Εξ άλλου, από τις ανωτέρω υπό στοιχ. II εφαρμοστέες –κρίσιμες διατάξεις συνάγονται τα ακόλουθα: :

II. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγονται τα κάτωθι:

Με τις διατάξεις των άρθρων 39 παρ. 7 του ν. 2065/1992, όπως ισχύουν μετά τη συμπλήρωσή τους με το άρθρο 43 του ν. 2109/1992, 59 του ν. 2676/99 και της κατ'εξουσιοδότηση εκδοθείσης Φ 21/113/4-7-2000 Απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προβλέφθηκε ότι, για την πληρωμή όλων των εκκαθαρισμένων απαιτήσεων των επιχειρήσεων κατά του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, δήμων και κοινοτήτων, δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων δημόσιας ή κοινής ωφέλειας και επιχειρήσεων γενικά και οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία, καθώς και από αυτούς που ενεργούν πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των προαναφερόμενων επιχειρήσεων και οργανισμών, απαιτείται, προς διασφάλιση των συμφερόντων του ΙΚΑ από επιχειρήσεις που αμελούν να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους προς αυτό (βλ. και εισηγητική έκθεση

άρθρου 39 παρ. 7 του ν. 2065/1992), πλέον του προβλεπόμενου από το άρθρο 26 του ν. 1882/1990 αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας (για χρέη προς το Δημόσιο) και η ενημερότητα των επιχειρήσεων αυτών για τις οφειλές τους προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) ,η οποία αποδεικνύεται με βεβαίωση που χορηγείται από το ΙΚΑ .Σε περίπτωση δε που οι επιχειρήσεις αυτές δεν είναι ασφαλιστικά ενήμερες οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις τους κατά του Δημοσίου, κλπ. παρακρατούνται υποχρεωτικά και αποδίδονται στο ΙΚΑ, εφόσον δεν συμψηφίζονται σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν.δ 356/1974 (ΚΕΔΕ) με οφειλές τους προς το Δημόσιο ,ν.π.δ.δ ,δήμους και κοινότητες. Περαιτέρω ,κατ'άρθρο 7 της κατ'εξουσιοδότηση της διατάξεως του ως άνω άρθρου 39 παρ. 7 του ν. 2065/92 εκδοθείσης Φ 21/113/4-7-2000 Απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ως τροποποιηθείσας ισχύει), προβλέπεται ότι αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας χορηγείται στους δικαιούχους που είναι ασφαλιστικά ενήμεροι, ως τέτοιοι δε θεωρούνται : α) Οι μη έχοντες οφειλή στο ΙΚΑ β) Οι εργοδότες, οι οποίοι κατά την ημερομηνία έκδοσης του αποδεικτικού έχουν υποβάλει τις δηλώσεις, που ορίζονται στο άρθρο 1 και στην πρώτη περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου 6, όπως ισχύει, του ν. 2972/2001 (ΦΕΚ 291 Α), και των οποίων παρήλθε η προθεσμία υποβολής, γ) Οι εργοδότες που έχουν ρυθμίσει (με διευκόλυνση τμηματικής καταβολής που χορηγείται είτε από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα των άρθρων 112-116 του ΚΑ ΙΚΑ, είτε από νόμο, είτε από Υπουργική Απόφαση) τις μέχρι τη χρονολογία έκδοσης του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς το ΙΚΑ , τηρούν τους όρους της ρύθμισης και δεν οφείλουν τρέχουσες εισφορές,...δ) Οι ανάδοχοι ή οι εργολάβοι έργων του Δημοσίου ,κλπ....καθώς και αυτών που ενεργούν κάθε φορά πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των πιο πάνω που δεν οφείλουν εισφορές ,

ε) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεοι εργοδότες ιδιωτικών οικοδομικών έργων και δεν οφείλουν από το έργο για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό ,ή έχουν ρυθμίσει (με διευκόλυνση τμηματικής καταβολής που χορηγείται είτε από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα των άρθρων 112-116 του Κ.Α ΙΚΑ ,είτε από νόμο, είτε από Υπουργική Απόφαση) , τις μέχρι τη χρονολογία έκδοσης του αποδεικτικού ασφαλιστικής

ενημερότητας βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς το ΙΚΑ, τηρούν τους όρους της ρύθμισης και δεν οφείλουν τρέχουσες εισφορές.

Επί πλέον, κατ'άρθρο 217 ΚΔΔ προβλέπεται η δυνατότητα ασκήσεως ανακοπής κατά πράξεως ταμειακής βεβαίωσης, ενώ κατ'άρθρο 228 ΚΔΔ προβλέπεται ότι η προθεσμία άσκησης της ανακοπής αυτής, καθώς και η άσκησή της, δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, δυναμένου όμως του ανακόπτοντα, ενόσω εκκρεμεί η ανακοπή, να υποβάλει αίτηση αναστολής αυτής, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 200-209 ΚΔΔ. Σε περίπτωση που γίνει δεκτή η αίτηση αυτή, διατάσσεται αναστολή της προσβαλλόμενης πράξης, ισχύουσα μέχρι της δημοσιεύσεως της οριστικής αποφάσεως επί της ανακοπής.

Ως αναστολή εκτελέσεως νοείται η αδυναμία εκτελέσεως της προσβαλλόμενης πράξης διά της διοικητικής οδού δηλ. η έλλειψη πλέον δυνατότητας του διενεργήσαντος την ταμειακή βεβαίωση νομικού προσώπου προς είσπραξη της απαίτησης δια μέτρων διοικητικής εκτέλεσης (πρβλ. 932 παρ. 2 Κ. Πολ. Δ). Τέλος, στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 217, 220-221, 224 και 228 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ) δεν προκύπτει διαφοροποίηση ως προς την αντιμετώπιση της περίπτωσης χορήγησης ασφαλιστικής ενημερότητας σε σχέση με την φορολογική, ως προς την οποία έχει γίνει δεκτό ότι στην κατά το άρθρο 26 παρ. 3 του ν. 1882/90 έννοια της αναστολής πληρωμής της οφειλής, που συνιστά νόμιμη τακτοποίηση αυτής και καθιστά επιτρεπτή τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας, νοείται, όχι μόνο η διοικητική, αλλά και η δια δικαστικής αποφάσεως τοιαύτη, κατόπιν ασκήσεως ανακοπής κατά της ταμειακής βεβαίωσης (ΝΣΚ 262/99, ΣτΕ 3438/98 Ολ.). Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι σε περίπτωση αναστολής που χορηγείται με δικαστική απόφαση, δυνάμει του άρθρου 228 ΚΔΔ, εάν με αυτή αναστέλλεται η πράξη της ταμειακής βεβαίωσης, αδρανοποιουμένης ούτω της εκτελέσεως της κατά τα ως άνω, είναι δυνατή η χορήγηση βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας (πρβλ. Γνωμ. ΝΣΚ 426/2000 Ολ.).

Στην προκειμένη περίπτωση η γνώμη μου είναι ότι συντρέχουν κατά μείζονα λόγο (επιχείρημα) εκ του ελάσσονος εις το μείζον -γενική αρχή του δικαίου, όπως παγίως δέχεται η νομική θεωρία και η

ΜΗΝΕΥΤΙΚΟ

νομολογία) τα προαναφερθέντα, εφόσον με τη νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 8 του νόμου 4138/2013 θεσπίζεται, μεταξύ άλλων, η αναστολή των πάσης φύσεως καταδιωκτικών μέτρων κατά Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών που έχουν λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση, όπως και κατά των Προέδρων αυτών που είναι υπεύθυνοι για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές των ΕΑΣ. Συνεπώς, κατ'αναπόδραστη νομική ακολουθία, η αναστολή πληρωμής των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών καθιστά επιτρεπτή και τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας στον Πρόεδρο της Ένωσης αυτής Ιωάννη Ρούσσο. Υπό αντίθετη εκδοχή, όπως προξετέθη, η αναστολή των πάσης φύσεως καταδιωκτικών μέτρων, όπως επί του προκειμένου των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών, και μάλιστα με ρητή νομοθετική ρύθμιση, χωρίς να συνοδεύεται και με την χορήγηση βεβαίωσης (αποδεικτικού) ασφαλιστικής ενημερότητας, όχι μόνο θα παραβίαζε ευθέως τις διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 3 του νόμου 1882/1990, αλλά θα καθιστούσε την αναστολή από νομικής απόψεως γράμμα κενό περιεχομένου. Άλλωστε, επί παρεμφερούς, σχεδόν παρόμοιου με το κρινόμενο ερωτήματος, έχει εκδοθεί η υπ'αρ. 475/2008 γνωμοδότηση του Β' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, της οποίας γίνεται επίκληση επί του προκειμένου, (αφορούσε αναστολή καταδιωκτικών μέτρων με δικαστική απόφαση και όχι με νομοθετική ρύθμιση), επί ερωτήματος που είχε επιβληθεί από το τέως Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Κ. Γ. Μέργο, με το υπ' αριθμ. Πρωτ. Ε 57/26/10-6-2008 έγγραφό του.

Με τη γνωμοδότηση αυτή, όπως και με σχετικές προηγούμενες γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, (βλ. ΝΣΚ Ολομ. 426/2000 και ΝΣΚ 252/1999) είχε δοθεί απάντηση ότι πρέπει να χορηγηθεί βεβαίωση (αποδεικτικό) ασφαλιστικής ενημερότητας επί αναστολής των καταδιωκτικών μέτρων των ως άνω οφειλών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (βλ. για τις βεβαιώσεις ασφαλιστικής ενημερότητας εργοδοτών, βεβαιώσεις ασφαλιστικών στοιχείων κλπ. Κων. Δ. Λαναρά. Η Ασφάλιση στο ΙΚΑ, Έκδοση 2010, σελ. 150, 198, και 220). Όμως, πέραν της ως άνω γνωμοδότησης του ΝΣΚ, έχει παγίως κριθεί και από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. ΣτΕ Ολομ. 3438/1998 και ΣτΕ 2001/2000 (Λογιστής /2001.

Εισφορών

μ

607) ότι νόμιμη τακτοποίηση της οφειλής νοείται και η δια διατάξεως νόμου, επί συνδρομής των τασσομένων από αυτήν προϋποθέσεων επιβαλλομ ένη αναστολή εκτελέσεως προς είσπραξη της οφειλής και συνεπώς είναι επιτρεπτή, για όσους εχώρησε η αναστολή ,η χορήγηση ως προς αυτούς αποδεικτικού ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο, ~~ΝΠΔΔ, όπως και αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, για οφειλές~~ από εισφορές κλπ. προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

IV. Συμπέρασμα

Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, η γνώμη μου επί του υποβληθέντος ερωτήματος είναι αναμφισβήτητα καταφατική, ήτοι ότι ο Πρόεδρος της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Σύρου (ΕΑΣΣ) Ιωάννης Ρούσσος του Ιωσήφ είναι ασφαλιστικά ενήμερος για οφειλές του Συνεταιρισμού προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και πρέπει να του χορηγηθεί βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όχι όμως πέραν της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2013, όπως ορίζει ο νόμος, εκτός εάν η ανωτέρω προθεσμία παραταθεί, για ένα ακόμη χρόνο, όπως προβλέπεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δοθέντος ότι ο Συνεταιρισμός αυτός, υπό την ιδιότητά του ως εργοδότης, με απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης λύθηκε και τέθηκε σε καθεστώς εκκαθάρισης .

Διευκρινίζεται όμως , προς αποφυγή παρερμηνείας ή αμφιβολίας, ότι η χορήγηση βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας προς τον παραπάνω Πρόεδρο της ΕΑΣ Σύρου αφορά μόνο τις οφειλές που προέρχονται από την οικονομική δραστηριότητα του εν λόγω Συνεταιρισμού, για τις οποίες ο Πρόεδρος του ευθύνεται και με την ατομική του περιουσία, όχι όμως και τις τυχόν οφειλές του Προέδρου προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ^{που} προέρχονται από την ατομική του οικονομική δραστηριότητα και είναι άσχετες με τον Συνεταιρισμό.

ΔΕΙΧΝΟΝΤΗΣ

ΓΕΩ. ΠΑΠΑΡΗΦΑ

Ο Γνωμοδοτών

Πέτρος Γ. Τριανταφυλλίδης
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΔΗΜΟΠΡΟΝΑΣ

ΠΡΟΪΚΕΤΟΣ ΠΑΠΑΡΗΦΑ

Χαρ. Γδοντάκη